

Det adelige Element

Taler
Henrik Ibsen

Dato
14 juni 1885

Sted
Trondhjem

1 Det er efter elleve Aars Fraværelse, at jeg for en otte Dages Tid siden kom hjem
igjen til Norge.

5 I disse otte Dage i Hjemmet har jeg følt mere Livsglæde end i alle de elleve Aar
udenlands.

Jeg har forefundet umaadelige Fremskridt paa de fleste Omraader, og jeg har
seet, at det Folk, jeg nærmest tilhører, nu er rykket det øvrige Europa betydelig
nærmere end før.

10 Men Besøget i Hjemmet har ogsaa beredt mig Skuffelser. Jeg har erfaret, at de
uundværligste individuelle Rettigheder endnu ikke er saaledes betrygget, som
jeg troede at turde haabe og vente det under den nye Statsskik.

15 Et Flertal af de styrende indrømmer ikke den enkelte hverken Troesfrihed eller
Ytringsfrihed udenfor en vilkaarlig fastsat Grændse.

Her er altsaa endnu meget at gjøre, før vi kan siges at have naaet frem til virkelig
Frihed. Men vort nuværende Demokrati vil neppe magte at løse de Opgaver.

20 Der maa komme et adeligt Element ind i vort Statsliv, i vor Styrelse, i vor
Repræsentation og i vor Presse.

Jeg tænker naturligvis ikke paa Fødselens Adel og heller ikke paa Pengenes, ikke
paa Kundskabens og ikke engang paa Evnernes eller paa Begavelsens. Men jeg
25 tænker paa Karakterens, paa Sindets og paa Viljens Adel.

Den alene er det, som kan frigjøre os.

Dette Adelskab, som jeg haaber vort Folk skal forlenes med, det vil komme til os

fra to Kanter. Det vil komme til os fra to Grupper, som endnu ikke har taget nogen ubodelig Skade under Partitrykket. Det vil komme til os med vore Kvinder og med vore Arbeidere.

- 35 Den Omformning af Samfundsforholdene, som nu forberedes ude i Europa, den beskæftiger sig væsentlig med Arbeiderens og Kvindens fremtidige Stilling.

Den er det, jeg haaber paa og venter paa og vil virke for, alt, hvad jeg kan.

- 40 Med disse spredte Antydninger tillader jeg mig at frembære min hjerteligste Tak for den Ære og Glæde, som Thronhjems Arbeiderforening iaften har beredt mig. Og idet jeg frembærer min Tak, udbringer jeg et Leve for Arbeiderstanden og for dens Fremtid.

45

Kilde

Henrik Mathiesen: Thronhjems Arbeiderforening 1850 - 1900. Thronhjem 1900, s. 121 - 22. (Jfr. Samlede verker, bd. 15. Oslo 1930, s. 407 - 408).

50

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/det-adelige-element>

55

60

65